

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y I. AVISOS Y NOTICIAS

Reus Divendres 7 d'Octubre de 1898

Núm. 3717

Any XIII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	1 Ptas.
3 mesos.	3 Ptas.
6 mesos.	6 Ptas.
1 any.	12 Ptas.
Extranger y Ultramar.	1 Ptas.
Anúncis, a preus convencionals.	

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora. En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6. No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

Fábrica de flors artificials

DE

María Perpiñá

REUS.—CARRER MAJOR, NUMERO 22.—REUS.

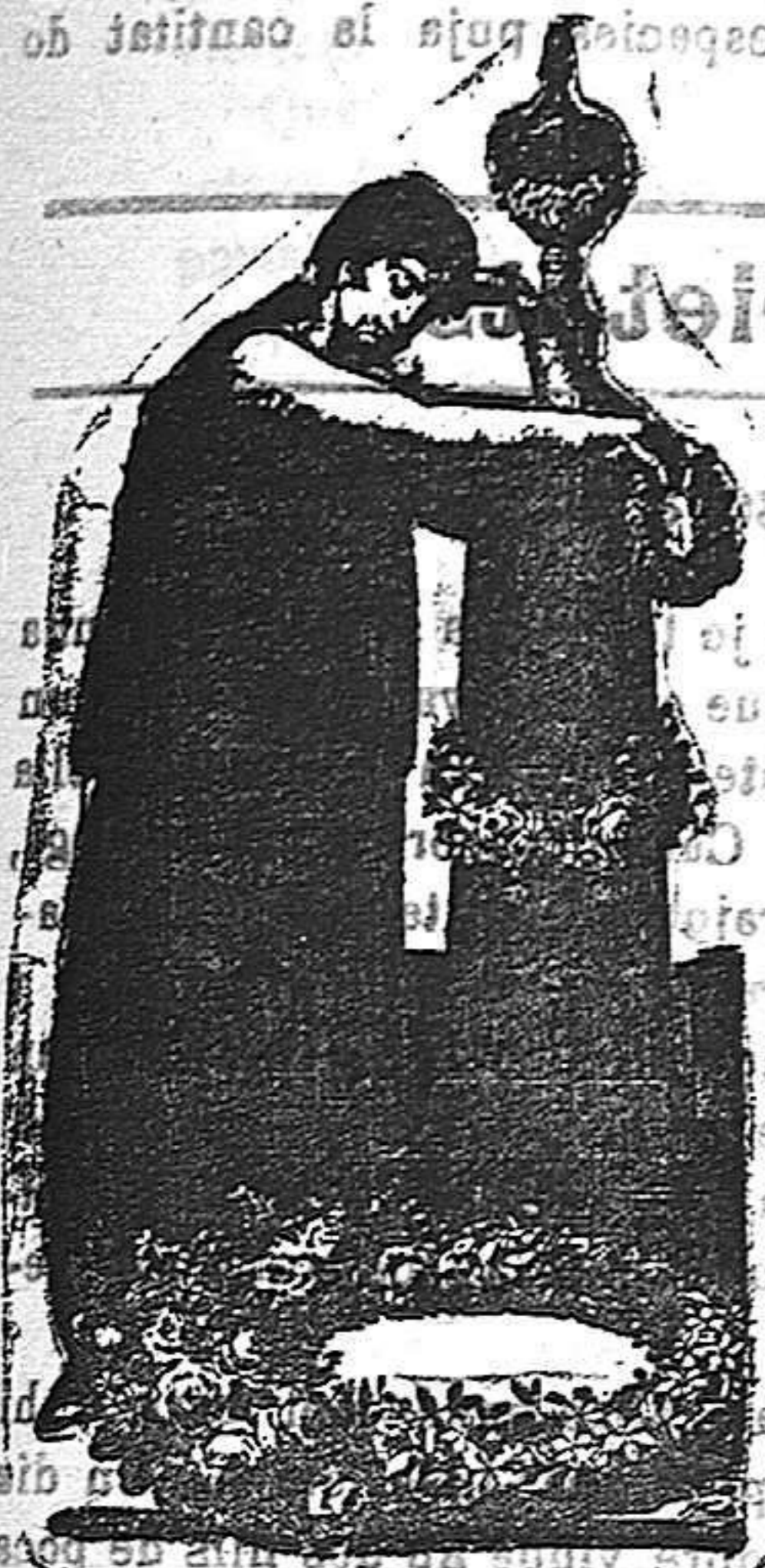
Com tots los anys en aquesta época hi ha un gran y variat surtit en coronas funebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc y tela impermeable, medallons de diferents formes y classes, creus, pensaments, y altres objectes artístichs que en lo dia dels morts, selen colocalse sobre las tumbas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletres brodadas, pintadas, y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUHITS

Nota.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

pas la execució, sino molt al contrari: la comparansa entre la execució castellana y la catalana, per més que 'ns dolgui, hem de confessarho; toca perdre y molt! als actors catalans.

Cert es que aquets tenen de lloytar ab grans dificultats que sols pot comprendre qui d' aprop las hagi vistas, que tenen d' ensajar depressa y malament, que may ensajan una obra sola, donantse lo cas (com digué «La Renaixensa» fa poch) d' haver ensajat en un sol dia fins á quinze actes de diferents obras, ab lo que s' fa del tot impossible estudiar ni comprendre cap paper y fins sembla un miracle arribin á interpretar-ne algun ni á fer may res de profit. Pero, sigui pel que sigui, lo cert es que en l' última obra estrenada del mestre Guimerá no van pas lluirshi ls actors catalans; tant, que si l' obra no hagués sigut com es una preciositat, d' aquellas que, com diu lo poble, «n' entran pocas en lliura», de segur que l' haurian feta caure. Es l' elogi més just que pot ferse de l' obra; puig ab tot y que l' públich numerosísim congregat ahir nit á Romea tingué de véurela com per darrera d' uns vidres entelats ó famats y, més que sentir, hagué d' endevinar sas innombrables bellessas per entre també innombrables imperfeccions y desacerts, no obstant, l' obra obtingué una ovació grossa y espontánea, essent cridat l' autor al final de tots los actes diferents vegadas y especialment al últim, en mitj d' interminables y verament aixordadors picaments de mans.

Tristíssim es que comptant ab bons actors, com son los de Romea, succeheixin fets com l' ensament. Si en obras de valúa com la de que s' tracta se guardan tan pocas consideracions, qué pot esperarse pera l' pervindre del Teatre Catalá?

Després dirán que aquest decau, que no hi ha obras ni actors, que aquets s' amaneran y aquellas son fluixes ó dolentas! ¿Cóm pot apreciarse aixó, cóm pot saberse lo verdader estat actual de nostre teatre si las companyias han de treballar sense art y á espentas, y ls autors que realment fan obras originals, no poden donar sortida als productes de son ingeni, perque las empresas prefereixen explotar al públich endossantli com fruyta de la terra género extranjer baix la disfressa del arréglo (ó desarreglo?)

Del mateix mestre Guimerá sabem positivament que té tres obras á punt d' estrenar: «La farsa» que ja va entregar á Romea en la temporada passada, «La filla del mar» qual traducció té ja la Sra. Guerrero per quan torni de sa excursió artística per l' extranjer, y «Lo mon blau» que are ha acabat d' escriure. Ja véurém, donchs, la pressa que s' hi donarán á estudiarlas aqueixas obras, las patrióticas empresas catalanas, ja farà bon sol quan las poguém aplaudir sentintlas en la llengua en que han sigut escrites. Tant de bó que 'ns equivoquessim!

Y aqueixas mateixas senyoras empresas serán las que méa atacarán, com han atacat á en Guimerá perque envía á Madrid las sevas obras pera estrenarlas. Donchs, qué n' ha de fer? Que ha de deixarlas podrir en un calaix del seu escriptori?

Quan un escriptor de la talla genial d' en Guimerá té d' esperar influencias d' actors ó d' empresaris amichs pera que li fassin en la seva terra las sevas obras, ¿te res d' estrany que correspongui á las atencions de que es objecte constantment per part d' empresas y escriptors forasters? L' Echegaray, qual fama literaria á la terra d' ell y en otras es prou grossa, posa al servey de nostre poeta la seva preclera inteligencia, lo Sr. Díaz de Mendoza y sa esposa la senyora Guerrero arriban á exigirlí amablement que no ls deixi

Secció doctrinal

La Associació Agrícola de Reus y sa comarca

Fa uns vuyt anys, que ab alguns amichs, ens va rem proposar la creació d' una associació agrícola, que unís los propietaris y pagesos no solzament d' aquesta ciutat, si que també de tota la comarca, creguts que de tal unió havia de sortirne molt profitosa la classe agrícola.

Es va realisar lo propòsit y ls resultats no poden ser més satisfactoris.

De tothom es sapigut lo be que van anar los concursos de pulverisadors y aradas, la adquisició de sulfat sense pago de drets d' entrada com volia exigirse, las manifestacions públicas pera demostrar als governos no volían ser aceptadas lleys que á la agricultura perjudicavan, l' obtenció d' un Camp de demostració, y finalment las subastas pera adquirir sobre y sulfat tots los anys per los associats que ho desitjin.

Donchs be, tal Associació acaba de portar á la práctica un nou acte que per sa molta importancia mereix que se'n parli: aixó es, la novenda de la brisa als industrials y encupament de la mateixa pera després fonderla y treuren l' esperit y l' tartaro.

Sembla que ls que venian dedicantse á tal industria se van també associarse (com ho havian intentat otras vegadas y que la Agrícola havia ja desterbat) y acordaren lo comprar brisa pagant lo sach á 14 rals si hi havia parlit, y tractantse de quantitats petites á 8 y 10 rals. Més sapigut tal acort per la Junta Directiva de la Associació Agrícola, va reunir desseguida á tots los associats y demés propietaris de brisse, acordantse per la reunió general lo nomenament d' una comissió que a veges ab los senyors industrials y procurassin venir al acort de pagar tal especie á 18 rals lo sach de 63 kilos.

No fou acceptada tal proposta y s' comensá a recullir la brisa dels propietaris, encupantla, operació que va continant en tanta escala, en quant los compradors que hi havia tingueren de retirar-se y algun de foraster que n' vingué, s' ha vist obligat á pagarla á 4 pessetas lo sach.

lo mateix avans que ls de Reus y ab lo mateix objecte; més avuy la cosa s' presenta ab tanta més importancia, en quant á Montroig, Viñols, Riudecols y altres y altres, los productors de brisa la encupan tota y ls compradors poca'n poden arregar.

Tant s' exprém la taronja que el últim no dona such. Y aixó es lo que ha succehit ab los industrials compradors de brisa; tant han volgut baixar lo preu que s' han trobat sense materia pera exercir l' industria.

Lo bon resultat per la agricultura ja s' pot dir que s' ha tingut; donchs que per fi la unió ha sigut un fet, y aixó no més es lo comensament de la obra que ab seguretat realisar en lo pervindre.

Es de justicia que tothom treballi ab profit, pero no ho es que mentres los agricultors havian de tenir un inmens capital en terras pera poder únicament menjar, altres s' enriquissen ab poquíssima capital y precisament en lo que aquells produhian casi ab pérduas.

L' unió ha vingut, per fi; lo resultat será bó; ja l' anirém veient no solzament en l' assumpto que 'ns ocupa, sino també en altres de semblants.

Sobres lo drama catalá

«MOSEN JANOT»

original del Mestre en Gay Saber don Angel Guimerá.

Per bona que sigui la traducció d' una obra, sempre pert aquesta al canviar de llengua, per sabi y cnydós que l' traductor sigui. Y aixó, que es axiomátich, ha quedat demostrat una vegada més en la obra qual títol fa de capsalera á las presents ratillas. Bona es la traducció que d' ella fen l' eminent poeta castellá don Joseph Echegaray pera que pogués esser estrenada per la companyia de D.ª María Guerrero, però al estrenarse ahir en lo Teatre Romea la obra original, en catalá, tal com fou escrita y publicada, resultá una diferència inmensa y en alt grau favorable, poguentse apreciar la frescura y riquesa de son llenguatge, la espontaneitat y naturalitat del diálech, la hermosura y poesia de que está replerta aquella obra, verdader enfilad de bruyidas perlas, tot ella un idilli.

Y consti que en dita millors no hi va contribuir

sense una obra seva pera estrenar en cada temporada, y al emprendre sa excursió artística posen en lo curt repertori (sis obras) que passejarán, com mostruari es-cullit per las extrageras terras, una obra d' éll «Terra baixa», fent pintar expressament pera sa representació una decoració al excelent escenógraf Sr. Soler y Rovirós, y no li regatejan drets de representació, sino que li donan carta blanca y «á mans besades» li prenen quantas obras vulgui donárloshi, omplintlo d'atencions y de finesas.

Y al cumplir en Guimerá ab cortesia al correspondre ab agraïment y justicia á tal conducte, no deixa may en terra son amor á la terra catalana; que ell en catalá las escriu sempre sas obras (diguin lo que vulguin sos envejados amichs) y en catalá las publica tant bon punt s' han estrenat, originals ó traduhidas.

Si aixís no hegués obrat sempre, si hegués inspirat sos actes la descortesia, foran sos detractors d' are los primers en motejarlo d' intransigent y de separatista. Ja sabé que per ell lo mateix li fá, no poguent estrenar sas obras en catalá, que ho siguin en castellá, com en francès, en portugués ó en italià; que en totes aqueixas llengües se n' hi han representat y representan encare y de cada dia més. ¿Y com no ha d'esser aixís si ell es lo primer y més ferm apóstol de nostre moviment nacionalista?

Pero, tornant al «Mossen Janot», creyem nosaltres, que ab la entrada de D. Salvador Mir en la empresa del Teatre Romea (de la que n' es gerent) s' obriria una nova era benefactora y ben profitosa pera la literatura dramática, element molt important de civilisació pera 'ls pobles que tant ha influhit y pot influhir encare en lo nostre avuy tant decaygut y anémich. Nos ho feya esperansar molt confiats los antecedents del mateix Sr. Mir en altres empreses, com la de Novedats, que donaren honra y profit á n' ell y á las lletres catalanas, com y també las milloras fetas baix sa iniciativa y direcció en la sala d' espectacles de dit teatre, que son de verdadera importancia y gust. Y nos en fá duptar de que realisi lo que tant desitjém tots los que estimém de veras nostre teatre regional, lo fet de que hagi deixat estrenar de cualsevol manera, (los resultats ho proban) mal ensajat, pitjor executat y posat en escena d' una manera magre y trista, una obra de tanta importancia com la de que 'ns ocupém.

Recordis lo Sr. Mir de que té en sas mans una tasca importantíssima y trascendental, pensí que'l mal ja vé de lluny, que no es d' avuy y, per lo mateix cal pera desarrollarlo molta energia y constancia. Per causas casi iguals deixá d' escriure 'l clàssich Joseph M. Arnau, per altres de pitjors posá sa ploma al servey de una llengua extranyera lo malhaurat Feliu y Codina, per altres misteris per l' estil s' ha rovellat la del no menos popular Vilanova.

¿Qué 'n treuen d' obrar aixís las empresas catalanas? Pot eser profitós pera ellas ni pera ningú volguer assecar la font abundosa de la musa catalana ab lo llot del mercantilisme y del plagi?

Ans de posar punt final á las presents consideracions, que la bona fé y amor á las cosas de la terra ens ha inspiradas, ens plau fer una distinció. La mereix y ben grossa la direcció escénica de «Mossen Janot» puig los conjunts feyan honor á la destra má del primer actor y director d' aquella companyia, D. Enrich Borrás, que en aixó té probat esser mestre.

N. DEL S.

Barcelona 5 d' Octubre de 1898.

Espigolant

PORTS FRANCS A FRANSÀ PERA 'LS VINS EXTRANJERS

Llegim en «L' Agriculteur», de Beziers:

«Las demandas d' aumet de drets d' aduana sobre 'ls vins extrangers que entrin á Fransa, dona lloch á proposicions més ó menos prácticás.

«Una de ellas es la creació de ports frants que, al dir de sos autors sería una solució á las dificultats que 's creu promourá l' aumet del dret d' aduanas.

«Aquests ports frants serían porta de recinte tancat, en los quals se depositarian baix la vigilancia de l' Aduana los vins y demás mercancias procedents del extranger. Allí podrian barrejar-se, manipular-se, treballar-se ab tota llibertat aquestas mercancias per lo comerç y l' industria, y expedirse al extranger després.

«Tota mercancia dirigida al interior satisfaría los drets d' Aduana.

«Exemple de un port franch pera 'ls vins ho proporciona París. Los dipòsits de Bercy reben vins de tots los punts de Fransa; allí se 'ls transforma, se 'ls manipula, se 'ls adiciona, etc., etc., y sols al sortir de zona neu tra pagan los drets.

«Se demana que s' stableixin ports frants en tots nostres mes importants ports de mar».

**

CONTA LA COCHILIS

En la «Feuille de la Gironde», llegim es molt recomanable contra la «cochilis» recullir los trossos de rahims quals grans estàn atacats per lo cuchi, y que 'ls vermadors tallan y abandonan eu la terra, y retirarlos de la vinya. Així 's destruixen una infinitat d' insectes, que abandonats en la vinya correrán desde ara altra vegada als cepes pra passar l' hivern en ellas y reproduhir-se en la próxima primavera.

Així mateix es bon práctica recullir los agrassots verds que no 's verman y destruhirlos. Son un verdader niu de cuchs que quedan pera la reproducció, y que quedan destruhits al errancarlos y separarlos de la vinya.

CRÓNICA

Observacions Meteorológicas FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT del dia 6 d' Octubre de 1898

Horas d'observació	Barómetro aneroide	Gru d'humidat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	757			4'8	Ras	
3 t.	757					

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcció	Classe	can.
9 m.	Sol. 36	1'	16	S.	Cumul.	0'2
3 t.	Sombra 24		22	S.		0'2

Mort al dia anterior ahir fou conduhit al cementiri lo cadáver del que en vida fou D. Joseph Feliu, tinent de carrabiners retirats que havia pertenescut á la antigua ronda de parrots y més tart perteneixé al cos de mossos de la Escuadra de Catalunya.

Al enterro hi ha scudit ab atxa alguns individuos del cos de carrabiners, presidint lo dol, á més de la familia lo capitá de cavallería del regiment de guarnició en aquesta plassa.

Ans d'ahir á la nit, al Ateneo de Barcelona, nostre distingit amich y company En Santiago Rusiñol doná solemne y pública lectura de son nou llibre «Falls de la vida». Demá parlarem de la sessió y del llibre.

Ens queixavam dias passats que al passeig, devant la bassa del molí hi ha uns munts de fanch que s' hi varen depositar, no sabém perque, pero es lo cas que encara hi son, suposém perque 'l senyor Pallejá no haurá donat ordre de ferlos treure. No li sembla senyor President de la secció de Foment, que 'l passeig haurá d' estar sempre ben net?

Per dos quarts de nou del vespre d' avuy, á la casa número 15 del carrer de la Galera, la Junta Directiva de la Associació Agrícola de Reus y sa comarca, convoca una reunió de tots los agricultors, sian ó no socis de la mateixa, y en particular á tots los que tinguin entregada brisa en depòsit en los caps destinats pera dita Associació, aixís com als que encara hajan de trascolar y desitjin també encupar dita brisa, á fi de tractar de la marxa de dit assumpto y procurar l' aumet de la cantitat de la mateixa mercadería pera obtenir com á consecuencia l' aumet del preu establert fins avuy.

Com fins al present la Associació Agrícola, ha sortit sempre airosa en las graves cuestiones que ha emprés, sembla que avuy se vol mantenir mes y mes forta en la de la brisa com á consecuencia de la unió establerta per los agricultors, fins á conseguir lo resultat que 's proposa, en benefici sempre de la classe agrícola en general.

Se troba malalt nostre particular amich Don Joan Ruiz y Porta, president del Ateneu Tarraconense.

Li desitjém prompte y complet restabliment.

La barca de pesca de la matrícula de Tarragona, «Nuestra Señora de la Bonanova» ha trobat, á unas vint millas al Sur de aquell port, un barril que conté petroli, qual troballa ha sigut notificat á la Comandancia de Marina.

Lo vapor correo de la Trassatlántica «Isla de Luzón» sortirá pera Filipinas lo próxim dissapte de Barcelona. Aquest barco es lo segon de dita Companyia que després de la guerra emprén lo viatge al Arxipiélch magallánich.

Siga qualsevol lo número de senyors regidors que 's reuneixin avuy, al mitj-dia celebrará sessió de segona convocatoria l' Excm. Ajuntament.

Ans d'ahir se tiraren al estanch del Retiro de Madrid un subjecte y dos hermosas joves de 20 á 25 anys, novias sevas.

Agapito, aixís s' anomena 'l jove, feya l' amor á duas modistas, y á las duas havia donat paraula de casament.

Segons ha declarat lo nuvi, no tenia cap propòsit de suicidarse, pero á ell li obligaren sos novias.

Diu el «Heraldo de Alcoy» que s' ha declarat en quebra la companyia del ferro-carril de Villena á Alcoy y Yecla.

En un diari de provincias llegim que de las 700 germanas de la Caritat, que sortiren d' Espanya pera 'l teatre de la guerra, tornan 300 oydant als repatriats, 100 han sigut victimas de las balas, y 300 quedan al servey dels hospitals de Cuba y Puerto Rico.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d'ahir per diferents especies puja la cantitat do pessetas 1027'74.

Varietats

Sense ajuda

Fa bastants anys que jo tenia una germaneta, una criatura de poch temps que enamorava, guapa com un serafí, viva com una mostela y ab una llengua de vella que may estava callada. Cada dia sortint de colégi, corria á jugar sobre las rejolas d' un terradet del darrera de casa que donava á un carreró estret y mitj abandonat. Tenia aquell lloch convertit en un encant, perque com que tots estavem enamorats d' ella, com que era la nina del nostre ull, tots los desitjos li satisfeyan comprantli totes las joguinas que demanava.

En front del terrat, á l' altra banda del carrer, hi havia un pis que estava per llogar feya temps. Un dia hi aná á habitarlo una pobre vinda ab dos fills de poca edat: una nena del temps de la nostra y un noy un poch més avansadet. La mare treballava á la fàbrica y 'ls noys anavan á estudi; aixís es que casi tot lo dia lo pis estava desert. Tan bon punt arribavan d' estudi, la nena corria al balcó d' enfront lo nostre terrat per veure jugar á ma germaneta. Se encantava contemplant tantas joguinas. ¿Qué bé está! devia pensar ventos ella tan pobreta, ab lo pis tan pelat, sense un cavallet ni una nina de cartró. ¿Quina sort poguer jugar ab tantas cosas! La situació d' aquella pobre nena, sols era comparable á la del pobre miserable, que te per casa una barraca, contemplant per entre 'ls barrots d' una retxa l' interior del palau d' un potentat; solzament que aixís com en lo cor del pobre, semblant espectacle hi desperta l' enveja y fins l' odi, en lo cor ignocent de aquella infelís criatura no s' hi despertava mes que un poch de sentiment que 's manifestava per la tristesa de sos ulls negres com dos moras.

Van passar molts dias sens que á las horas de costúm abandonés lo balcó. Una tarde ma germaneta va atrevirse á cridarla, y responentli amorosament, la convidá á passar al terrat per jugar junt ab ella. La noya acceptá l' invitació contenta, però entrá á casa mitj vergonyosa.

Desde aquell dia, tots los dematins y totes las tardes hi venia, fins á l' últim que arribaren á estimarse com á dugas germanetas; sempre anavan juntas, tan á colégi com pel carrer, com á casa. La pobre vinda no veyá á sa filla mes que á las horas del menjar y á la nit per anar á dormir; sabia que no deixava á ma germaneta, y 's creya tindre-la segura; aixís es que poch cuidado 'n passava.

Invadi 'l poble una verdadera epidemia de difteria y ma germaneta caigué malalta de aquest malhít mal. Sa amigueta cada dia venia á veurerla, pero no la deixavem entrar al quarto per temor al contagi. Apesar de no poderla veurer, ella no faltava cap dia: se assaya á la sala tota rrista, indagant ab la mirada com si en nostres rostres volgués mirar l' estat de la malalta. Al últim se cansá de venir.

Al cap de uns cuants dias que no la veyé, ni á casa ni al seu balcó, vaig preguntar per ella al seu germanet.

—La Marieta no está bona,—va respondrem ab tristesa.

—¿Que té? vaig preguntarli.

—Té mal al coll.

Ha agafat la difteria, vaig dir-me entre mi.
 —Que no la visita 'l metge?— vaig dir-li.
 —No; perquè la mare no té quartos y no vol anar-
 lo a buscar.
 —Y que li fa, donchs, ta mare.
 —Li fa sopas y la fa jaure al bres— digué ab certa
 condidés ignocenta.
 ¡Pobre noya! ¡quanta soletat, quant de abandono!
 vaig dir-me jó. ¡Sense cap ajuda, abandonada al rigor
 del mall... Pobre angelet, no li queda altre remey que
 morir-se. ¡Quantes víctimes podria estalviar-se la Hu-
 manitat si la Societat estés ben organizada, si tothom
 tingués lo menester!... anava reflexionant yo vivament
 impresionat.

Entretant, la meua germaneta, anava atipant-se de
 potingas mentres que de cada dia s'posava mes mala.
 La ciencia no hi pogué rés; als quinze dias se'n anava
 el cementiri emportant-se ab nostra alegría nostres llá-
 grimas. La mare batia 'l cap per las parets, yo llensava
 ma primera llágrima erroncada del cor... Oh! las cria-
 turas que han de morir-se, no deuria fer-se estimar
 gens; ¡Quan de sentiment y quan de desesper no estal-
 viarian!
 Quan la caixa blanca, coberta de flor y llassos
 estava a l' entrada de casa, y las cuatres noyas que la
 portavan esperavan que 'la capellans acabessin de can-
 tar pera dur-la al cementiri, entre la munió de canalla
 que la rodejava, hi vegí a sa amiga, la Marieta, ab
 lo coll embolicat ab un mocador de llana. Un llamp me
 tocá 'l cor; no la veurás més! vaig pensar; al menys
 que visquis tú; has tingut mes sort que ella... ¡lo met-
 ge no t' ha visitat! ¡Qué seria de tu si arriba a visitarte
 'l metge?

JOSEPH ALADERN.

Secció oficial

Associació Agrícola de Reus y sa comarca

La Junta Directiva de la mateixa convoca a tots
 los que tenen la brisa entregada a la Societat, y a
 tots los que encara hajan de trascolar y vulguin en-
 cuparla fins que s'apuji lo preu, a una reunió general
 pera dos quarts de nou del vespre de demá divendres
 7 del actual en la casa número 15 del carrer de la Ga-
 lera al objecte de tractar de dit assumpto y mante-
 nir forta la unió fins a lograr lo fi que s'proposa dita
 Associació.

Reus 6 Octubre de 1898.—Lo President acciden-
 tal, Pau Casas Carnicer.—J. Puig Alguer, Secretari.

Registre civil

del dia 5 d' Octubre de 1898

Naixements

Emili Ferré Vidal, de Joseph y Paula.

Matrimonis

Peré Teixidó Freixas, ab Antonia Masden Poblet.

Defuncions

Carme Gayaldá Ferré, 50 anys, Hospital Civil.—
 Joseph Feliu Claret, 69 anys, Galera, 18.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant March.
 Sant de demá.—Santa Brígida.

Secció comercial

**Gambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta
 plassa facilitats per los corredors de com-
 mers D. Joan Llauredó Prats, D. Joan
 Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius De-
 mestre.**

Londres a 90 dias fetxa.			
» a 8 dias vista.			
París a 8 dias »			
Marsella a 8 dias »			
VALORS LOCALS	DIWER	PAPER	OPER.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.		750	
Industriell Farinera	725	500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón		100	
Companyia Reusense de Tran- vias			
Companyia Reusense de Tran- vias privilegiadas de cinch per 100		200	

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27
 Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'
 ahir.

Interior	57'05	Cubas del 86	68'25
Exterior		Cubas del 90	50'75
Colonial		Aduanas	90'
Norts	24'15	Ob. 5 0/0 Almansa	79'50
Fransas	26'30	Id. 3 0/0 Fransa	41'
Filipinas	73'75		

PARIS
 Exterior 42'90 Norts
 GIROS
 París 50'25 Londres 38'10

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra
 y venta al contat de tota classe de valors cotisables en
 Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'
 or de tots los paisos.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la
 tarde d' ahir:

Interior	57'02	Aduanas	89'87
Exterior		Norts	24'20
Amortizable	67'25	Fransas	26'30
Cubas 1896	68'25		
Cubas 1890	50'87	Obs. 6 0/0 Fransa	80'
Exterior París	42'85	Id. 3 0/0	41'

GIROS
 París 50'25 Londres 38'10
 Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.—
 Compra y venda al comptat de tota classe de valors.
 —Descompte de cupons.—Compra de monedas d' or y
 bitllets de tots los paisos.

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 5

De Gijón y Valencia en 18 dias v. «Duro», de 482
 ts., ab efectes, consignat als senyors Fills de Benigne
 Lopez.

De Barcelona en 6 horas, v. «Ulloa», de 650 tone-
 ladas, ab tranzit, consignat a's senyors Mac-Andrews
 y C.ª.

Despatgadas

Pera Barcelona v. «Duro», ab efectes.

Anuncis particulars

La revoltosa

—Ja vens, després me dirás que no penso en tú.
 —Ay papá meu, dígam dígam que es aixó.
 —La revoltosa...
 —Ay quina alegría (cantant) «la de los claveles
 dobleces...»
 —Pero que estás dihent si es la revoltosa tela de
 «Cheviot Inglés» que ven PORTA a pessetas 7'50 lo
 corte.

500 corbatas a pessetas 1'25 una.

ESCORIAS THOMAS.
 Véigis l' anunci de la quarta plana. Diri-
 girse a casa Gambús, carrer de Vilá
 Bou) 12.

¿Qué es hernia?

La hernia, terme facultatiu que significa lo que vul-
 garment s'anomena quebradura, quibranca, relaxació,
 (Trencat), es la separació dels teixits que forman la paret
 del ventre, per quina obertura surten los intestins.

¿Com se coneix?

Per la excrecencia, (bulto), més ó menos tou ó més ó
 menos gros que apareix estant dret y desapareix las més
 de las vegadas tirant-se al llit.

¿Quinas son sas consecuencias?

La persona que sofreix aquesta dolencia orgánica, que
 apareix moltes vegadas insensiblement y per relaxació
 natural dels teixits, ó be a consecuencia d' un esforç vo-
 luntari ó involuntari, com es lo tossir ó estornudar, està
 exposat contínuament a una mort horrible; per aixó basta
 una mala digestió, ó una petita inflamació en la vora de
 l' anella ú obertura que deix passar l' intestí pera efec-
 tuarse la estrangulació del mateix.

Consequencia de lo dit es lo creure que se vol ar-
 matost mentres tingui 'l nom de braguer ja las suficient
 pera aliviar sa dolencia, quan no es aixis, sino que es
 precis que 'l braguer sia aplicat en cada cas, per personas
 coneixedoras de son mecanisme, y no per mans inexp-
 tas, que colocan braguers al atzar, com si operació f'n
 delicada fos lo cosa més senzilla.

Braguerets de cauchou, ab resort per
 prompta curació dels tendres infants.
Tirants Omoplátics pera evitar lo carre-
 ment d' espalllas.

Faixas hipogástricas pera corretgir la obes-
 sitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgia especialista en lo tractament de las hernias, ab
 llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles
 de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ESCOLA MERCANTIL

DIRIGIDA PER

Don Salvador Sotorra Barrera

Mestre superior y Contador
 de fondos provincials y municipals

Carrer del Hospital, 5, principal.—Reus.

En aquesta escola, dedicada especialment a la en-
 senyansa práctica mercantil, poden los alumnos, en
 breu temps,

Primer. REFORMAR sa defectuosa escriptura
 transformantla en hermosa lletra inglesa, rápida y co-
 mercial.

Segon. Aprendre, baix un procediment práctic, la
 TENEDURIA DE LLIBRES pera poguer desempe-
 nyar ab scert lo delicat càrrech de Tenedor DE
 LLIBRES.

Tercer. Cursar los idiomas FRANCÉS, INGLÉS
 y ALEMANY.

Quart. Fer un estudi de CÁLCULS MERCAN-
 TILS ab operacions de BANCA y BOLSA.

Quint. Practicar la ORTOGRAFIA castellana y
 la CORRESPONDENCIA MERCANTIL.

Sisé. Práctica de DOCUMENTACIÓ COMER-
 CIAL.

Nota.—S' organisa y s' porta la comptabilitat de
 casas de comers en sos propis escriptoris, y s' reslen
 consultas sobre organiazació de comptabilitats especials.

PERA LS MORTS

Riquissim y variat assortit de coronas,
 flors artificials, rams, pensaments y demés
 adornos propis pera nitxos, panteons y se-
 pulturas y arreglo dels propis objectes que
 s' trobin fets malbé.

Ultima novetat y molt de gust a preus li-
 mitadíssims.

Se trobará en lo domicili de las germanas

RIFOLL

Carrer de S. Joan, 18, 2.ª Reus.

Diversions públicas

TEATRO FORTUNY

**Certámen literari humoristich
 de la societat «La Palma»**

En la Secretaria de dita societat se troban de venda
 de dotze a una de la tarde y de vuyt a deu de la nit
 las localitats pera l' acte de la repartició de premis als
 escriptors que 'ls han obtingut ea dit Certámen.

L' acte del reparto tindra lloch lo diumenge dia 9
 del actual, comensantse a las nou de la nit.

TELEGRAMAS

Madrid 6.

Se torna a dir que 'l Govern tracta altra vegada
 de fer un empréstit gran. S' assegura que 'l viatge del
 marqués de Comillas a París té per principal objecte
 aquesta operació financiera y no la contractació de
 barcos.

—Lo Sr. Sagasta no creu que Silvela hagi decla-
 rat lo que li atribueix lo «Morning Post», porque hi
 ha cosas que no son de don Francisco ni ho poden
 esser.

—Avuy se firmará lo decret suspenent los drets
 d' exportacó.

—Diuhen de París que preocupa l' estat de salut
 del suitá de Marrucos Aquest s' ha agravat. Si mora
 se complará la situació exterior, ja molt difícil, y s'
 poden compometre las relacions de las potencias eu-
 ropeas.

—Te'gramas de Washingon diuhen que las de-
 claracions del gen-ral Weehler han causat gran sor-
 presa porque s' c'eya que dirigiria acusacions contra
 'l secretario de Guerra.

Interrogat respecte de per qué lo general Toral no
 havia fet una sorrida contra las forsas que manava
 Weehler, aquest contestá que ell també ho estranya
 y que després feu aq esta mateixa pregunta a Toral,
 lo qual li replicá qua no havia atacat porque las for-
 sas de son mando estavan fatigadas.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
 5:04 m. correo (per Villanova y Vilafranca) 2.ª y 3.ª
 8:56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissabtes (per Villanova)
 12:41 t. mercaderias, segona y tercera.
 14:57 t. correo (per Villanova)

De Barcelona á Reus
 5:25 m. (per Vilafranca)
 9:46 m. (per Villanova)
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora
 9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
 4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona
 8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus
 7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleyda
 8:40 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus
 5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
 1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
 9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia
 9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
 11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
 De id. per Sant Vicens, 1:30 t.
 De Barcelona (per Tarragona) 8:30 m.
 De id. directe 10:45 m.
 De id. 1:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera 7:30 t.
 (per Picamoixons y descendente de Lleyda)
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 3:30 n.
 Dels pobles servits per peatons 9:00 m.

SORTIDAS

Perá Barcelona á las 5:00 m.
 Perá id. á las 2:00 t.
 Perá id. y extranjero, per Tarragona, 7 tarde.
 Perá Tarragona, Valencia y Murcia per Sant Vicens á las 5 m.
 Perá Tarragona, per Sant Vicens, á las 5 m.
 Perá Tarragona, Valencia, Murcia y Andalucía, 7 nit.

Perá Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y asilneas á las 8:00 m.
 Perá Madrid, Aragón, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 11:30 m.
 Los pobles servits per peatons á las 11:30 m.

Nota.—Deu tenirse present que tots los barcos que portan tropas de refors á las Antillas y Filipinas, portan també correu.

HORAS DE DESPAIG

Certificats de deu á onze matí y de 5:30 á 6:30 tarde. Valors declarats y objectes assegurats de deu á onze matí y de 5:30 á 6:30 tarde.

Apartats de 9:30 á 11:30 matí y de 3 á 3:30 tarde y do: 7:30 á 8 nit.

Lista de Correus de deu á 11:30 matí y de 3 á 3:30 t

Reclamacions de deu á detze matí.

Nota.—Entrega de valors las mateixas horas de despaig.

SERVEY DE BUSSONS

Los dels Estanchs se recullen á las 12 del matí 6 de la tarde y 9 de la nit, lo de la Administració 5 minuts avans de la sortida de las expedicions y de las Estacions á la arribada dels trens correus y de las Estacions.

Los impresos, mostres, periódichs, papers de negociis y medicaments deuen entregarse á má en la Administració.

SERVEY DE LA CARTERIA

Los Carters surten á distribuir la correspondencia á las 9 y 11:30 del matí, 3 de la tarde y 8 de la nit.

Reus á primer d' Octubre de 1898.—L' Administrador, Luci Reso.

PERA ADOB DE TOTAS LAS GULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COM ADOB FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA, KAINITA, ETC.

Lo més econòmic, lo més efícaç, lo més durader

NITRAT DE SOSA

ADOBAZOAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SINDICAT DE VENTAS DE STASSEURT.

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' empleo

A. D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

El presente anuncio tiene por objeto dar á conocer á los señores agricultores y propietarios de fincas que desearan mejorar sus cultivos y aumentar el rendimiento de sus terrenos, el empleo de los abonos químicos que se venden en esta casa.

Los abonos que se venden en esta casa son de gran calidad y de gran efecto, y se venden en las siguientes formas:

1. Nitrato de Sosa

2. Sulfato de Potassa

3. Cloruro de Potassa

4. Sales calzinadas ricas en sulfato de potassa

5. Kainita

6. Etc.

Los precios de los abonos son los siguientes:

Abono	Precio
Nitrato de Sosa	150
Sulfato de Potassa	100
Cloruro de Potassa	120
Sales calzinadas ricas en sulfato de potassa	110
Kainita	130
Etc.	

Los señores agricultores y propietarios de fincas que desearan mejorar sus cultivos y aumentar el rendimiento de sus terrenos, se dirijan á esta casa para obtener prospectos e informes sobre el empleo de los abonos químicos que se venden en esta casa.

Esta casa se encuentra en Valencia, y se llama A. D. Otto Medem.